

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 30/2022-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Rastislavom Lenartom, Pollova 32, Košice, proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 7ECdo/1/2021 a jeho uzneseniu č. k. 7ECdo/1/2021 z 29. septembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkové východiská

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. januára 2022 domáhajú vyslovenia porušenia svojich základných práv zaručených čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3, ako aj čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uvedeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhujú, aby bolo napadnuté uznesenie zrušené a vec vrátená najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, aby im bolo priznané finančné zadost'učinenie (každému po 5 000 eur) a náhrada trov právneho zastúpenia. Požadujú prednostné prerokovanie ústavnej sťažnosti.

2. Obaja sťažovatelia sú v procesnom postavení povinných v exekučnom konaní Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 48Er/1010/2010, v ktorom ako oprávnený vystupuje obchodná spoločnosť [REDACTED] (ďalej len „oprávnený“). Predmetom konania je vymoženie sumy 3 652,80 eur s príslušenstvom, ako aj trov exekúcie.

3. Okresný súd uznesením č. k. 48Er/1010/2010-13 z 13. augusta 2010 zamietol žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, keďže zistil, že v žiadosti o udelenie poverenia, ako aj v návrhu na vykonanie exekúcie a v exekučnom titule „*nesúhlasí výška trov predchádzajúceho (základného) konania*“. Súdny exekútor na skoršiu výzvu okresného súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v určenej lehote nedoplnil.

4. Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Košiciach (ďalej len „*krajský súd*“) uznesením č. k. 15CoE/486/2016 zo 16. decembra 2016 uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Konštatoval, že okresný súd nerozhodol v súlade „*s materiálnym chápaním ochrany oprávneného v exekučnom konaní*“, pretože „*súdny exekútor doručil opravený návrh na vykonanie exekúcie súdu síce až 3. mája 2010, ale so správnu výškou trov konania*“. Záver okresného súdu, že súdny exekútor na jeho výzvu nereagoval teda nebol správny.

5. Proti uzneseniu krajského súdu podala sťažovateľka [REDAKOVANÉ] 16. júla 2018 dovolanie podľa § 420 písm. b), c) a f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „*CSP*“). Nesúhlasila s názorom odvolacieho súdu na povahu a závažnosť porušenia povinností súdneho exekútora, ktorý zmeškal lehotu na opravu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Namietala aj nedostatok aktívnej vecnej legitímácie oprávneného, keďže exekučný titul (platobný rozkaz) znel v prospech [REDAKOVANÉ], a dovolateľke nebolo známe, „*kedy a ako bola predmetná pohľadávka postúpená na oprávneného [REDAKOVANÉ]*“.

6. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie odmietol. Prípustnosť dovolania posudzoval podľa právnej úpravy účinnej v čase vydania dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu. Nadväzne zdôraznil, že dovolaním je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie. S poukazom na uvádzaciu vetu k § 420 CSP i na stanovisko občianskoprávneho kolégia (R 19/2017) konštatoval, že „*v danej veci nejde... o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, preto prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 CSP nemožno vyvodit'*“.

II.

Argumentácia sťažovateľov

7. V ústavnej sťažnosti sťažovatelia kritizujú, že v záhlaví napadnutého uznesenia nie je uvedené zloženie senátu dovolacieho súdu menovitým označením jeho členov. Majú tak pochybnosť o nezaujatosti senátu „*7ECdo*“, „*pretože aj keby chceli zákonným spôsobom... podať a vzniesť námietku zaujatosti, tak dovolací súd im túto možnosť odňal, pretože neuviedol v záhlaví napadnutého uznesenia menovite zloženie senátu*“.

8. Sťažovatelia vytýkajú aj právny záver dovolacieho súdu o neprípustnosti ich dovolania, pretože „*o podanom dovolaní súd konal. Teda zrejme išlo o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné dovolanie*“. Vzápätí namietajú, že „*sa dovolací súd vôbec obsahovo nezaoberal... rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach a rozhodol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania*“.

9. Napokon sťažovatelia vyslovujú presvedčenie, podľa ktorého „v danej veci sú zjavné a preukázané prietahy v konaní zo strany všetkých stupňov súdov, ktoré o veci doteraz rozhodovali“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti základné práva, ktoré mali byť v ich veci porušené, identifikovali výlučne číselným označením ustanovení ústavy zakotvujúcich základné právo na súdnu a inú právnu ochranu, základné právo na právnu pomoc, základné právo na rovnosť účastníkov konania i základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, na verejné prerokovanie veci, na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania i základné právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom. Jednoznačne však neuviedli, ktoré z vymenovaných základných práv mali byť v ich veci porušené. Ústavný súd nepovažoval za hospodárne sťažovateľov vyzývať na odstránenie uvedeného nedostatku, pretože, berúc do úvahy sťažnostné dôvody a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti a bezúspešnosti ústavnej sťažnosti.

11. Pokiaľ ide o prvú sťažnostnú námietku, ústavný súd dáva za pravdu sťažovateľom, že podľa § 220 ods. 1 CSP sa v písomnom vyhotovení rozsudku okrem iného majú uviesť aj mená a priezviská sudcov rozhodujúcich vo veci. Avšak nie každý rozpor napadnutého rozhodnutia alebo postupu všeobecného súdu so zákonom spôsobuje sám osebe porušenie niektorého zo základných práv účastníka konania, pretože nie každá norma procesného podústavného práva je prejavom uplatnenia niektorého zo základných práv a slobôd. Neuvedenie mien a priezvisk členov senátu najvyššieho súdu, ktorí rozhodovali o dovolaní sťažovateľky [REDAKOVANÉ], nepredstavuje pochybenie spôsobilé ústavne významným spôsobom spochybniť nezaujatosť členov senátu, ktorí v dovolacom konaní rozhodovali.

12. Presné označenie sudcov má význam na preukazovanie toho, že bol súd pri rozhodovaní správne obsadený. Sťažovatelia však absenciu menovitého uvedenia členov senátu dovolacieho súdu „7ECdo“ kritizujú preto, lebo podľa ich názoru im takto najvyšší súd odňal právo podať námietku zaujatosti. Sťažovatelia teda vytýkajú predmetný nedostatok, hoci v čase, keď bolo napadnuté uznesenie najvyššieho súdu písomne vyhotovené, a keď nimi namietaná vada vznikla, zjavne už námietku zaujatosti uplatniť účinne nemohli, lebo vo veci podaného dovolania už bolo rozhodnuté spôsobom pre súd záväzným (§ 219 ods. 4 CSP). Sťažovatelia ako účastníci dovolacieho konania mali prístup k spisu dovolacieho súdu, preto im nič nebránilo overiť si zloženie senátu dovolacieho súdu tak počas dovolacieho konania, ako aj po jeho skončení. Pre posúdenie ich ústavnej sťažnosti by ich formulovaná námietka mohla mať relevanciu, ak by v nej dokázali svoje pochybnosti o nezaujatosti jedného či viacerých členov senátu dovolacieho súdu konkretizovať jednak menovite, prípadne aj dôvodom, ktorý by také pochybnosti mohol vzbudiť. Žiadnu argumentáciu v tomto smere však v ústavnej sťažnosti nepredniesli, v dôsledku čoho sa ich kritika dostáva do roviny akademickej polemiky (hoci založenej na formálnom rozpore s § 220 ods. 1 CSP) bez signalizácie reálneho dopadu zistenej vady na niektoré z ich označených základných práv.

13. Druhá sťažnostná námietka spočíva v kritike, že sa najvyšší súd dôvodmi dovolania meritórne nezaoberal. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, preto ho zákonodarca nepripúšťa proti každému právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Dovolanie podľa § 420 CSP je podľa explicitnej dikcie zákona prípustné len voči rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí. Uznesenie krajského súdu, ktoré sťažovateľka [REDAKOVANÉ] napadla dovolaním, spočívalo v kasácii prvoinštančného uznesenia okresného súdu s vrátením veci tomuto súdu na ďalšie konanie. Meritum odvolacieho uznesenia teda spočívalo v posúdení zákonnosti a správnosti prvoinštančného rozhodnutia, a tak je nearbitrárnym záver najvyššieho súdu, že nejde o rozhodnutie vo veci samej. Vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie je zas nespochybniteľným dôkazom, že sa odvolacím uznesením konanie neskončilo. Ak by najvyšší súd v popísaných okolnostiach meritórne preskúmal dovolacie dôvody sťažovateľky [REDAKOVANÉ], porušil by tým nielen zákon, ale aj základné právo oprávneného na súdnu ochranu založené na jeho právnej istote spočívajúcej v právoplatnom rozhodnutí o jeho odvolaní proti uzneseniu okresného súdu. Argumentácia sťažovateľov, podľa ktorej ak najvyšší súd o podanom dovolaní konal, muselo byť prípustné, je systémovo úplne nesprávna. Aj o dovolaní podľa procesného práva neprípustnom je dovolací súd povinný rozhodnúť, inak by dovolateľovi odoprel prístup k súdu. Rozhodovacia právomoc dovolacieho súdu tak podľa § 447 písm. c) CSP zahŕňa aj možnosť odmietnuť neprípustné dovolanie. Druhá sťažnostná námietka je preto nedôvodná.

14. Napokon sťažovatelia v ústavnej sťažnosti naznačujú porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, keďže namietajú, že „v danej veci sú zjavné a preukázané prietahy v konaní zo strany všetkých stupňov súdov, ktoré o veci doteraz rozhodovali“. V sťažnostnom petite však ako zásah porušujúci základné práva a slobody sťažovatelia identifikovali iba postup najvyššieho súdu v dovolacom konaní.

15. Ústavný súd už rozhodol, že porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v kontexte ustanovenia § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predstavuje tzv. „iný zásah“ (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03). Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte mohlo trvať (I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Uvedený právny názor je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (rozsudok z 3. 3. 2009 vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 16970/05).

16. Dovolacie uznesenie najvyššieho súdu bolo podľa tvrdenia sťažovateľov doručené 25. novembra 2021, čím bolo dovolacie konanie ukončené. Preto ústavná sťažnosť doručená ústavnému súdu 10. januára 2022 znamená uplatnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v čase, keď k porušovaniu tohto práva najvyšším súdom už dochádzať nemohlo. Ani námietka porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupom dovolacieho súdu preto nie je dôvodná.

17. Vzhľadom na to, že pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľov ústavný súd dospel k záveru, že niet signálov porušenia ktoréhokolvek z označených základných práv, bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2022

Peter Straka
predseda senátu